

Valtiovarainministeriölle

Asia: Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö ehdotuksesta valtionosuusjärjestelmän uudistamiseksi 2015 lähtien; Raaseporin kaupungin lausunto

Lausunto valtionosuusjärjestelmän uusimisesta vuoden 2015 alusta lähtien
Raaseporin kaupunki on kaksikielinen kunta, jolla on kaksi keskustaa, nimittäin Tammisaari ja Karjaa, sekä laaja maaseutu. Kaupungilla on myös laaja elävä saaristo, minkä vuoksi kaupunki luokitellaan kunnaksi, jolla on saaristo-osia.

Kaupunki haluaa esittää ehdotuksesta seuraavaa:

Suuret rakenneuudistusvaatimukset edellyttävät aikaa uudelleenjärjestelyille

Ehdotus merkitsee huomattavia haasteita palvelun sopeuttamiseksi erityisesti uusien sairastavuus- ja terveyskriteerien vuoksi. Koska alueemme sosiaali- ja terveydenhuolto vaatii huomattavia muutoksia, kaupunki ehdottaa, että ylimenokauden on oltava vähintään 5 vuotta ehdotuksen kaikilta osin.

Kielillisä on tärkeä

Raaseporissa 66 % asukkaista on ruotsinkielisiä ja 31 % suomenkielisiä. Tämä tarkoittaa sitä, että palvelu toimii ja sen on toimittava täysiarvoisesti molemmilla kielillä, mistä aiheutuu ylimääräisiä kustannuksia. Kaksikielisyyskriteeri ja sen painoarvo on keskeisessä merkityksessä tämän tyyppisessä kunnassa, joka todella toimii kahdella kielellä. Kaksikielisyyttä koskeva tukielementti on ehdotuksessa hyvin tärkeä ja sen on kunnassa oltava kannustava elementti hyviin ja tehokkaisiin ratkaisuihin (ilman että osuudet vähenevät?).

Saaristo-osia pitää kompensoida

Raasepori luokitellaan nykyisin kunnaksi, jossa on saaristo-osia. Kunta saa tästä n. 700 000 € vuodessa kompensationsa niistä ylimääräisistä kustannuksista, jotka maantieteelliset olot aiheuttavat. Ehdotuksen mukaan saaristo-oloista aiheutuvat kustannukset häviäisivät käytännössä kokonaan. Tämä merkitsee sitä, ettei koko saaristolaille ole mitään keinoja, joilla toteutetaan elävän saariston tavoitteet.

Nykyjärjestelmässä 2 020 asukasta luokitellaan Raaseporissa saaristoväestöön kuuluvaksi. Tämä merkitsee sitä, että kaikkiaan 7 % kuntalaisista asuu saaristossa, mikä puolestaan nostaa peruspalvelujen, perusturvan, koulutuksen ja myös infrastruktuurin järjestämisestä koituvia kustannuksia. Saaristossa on kiireellinen

tarve kehittää mm. vesi- ja jätevesihuoltoa sekä nopeita tietoyhteyksiä. Jos kunta saisi edelleen saaristosta valtionosuustukea, paranisivat myös saariston kehittämismahdollisuudet.

Kunnallistekniikan rakentaminen saaristo-osiin on tärkeitä myös ympäristönäkökohdat huomioon ottaen sekä saariston elinvoimaisuuden säilyttämiseksi. Infrastruktuuriin panostaminen, vesi- ja viemärijärjestelmä sekä laajakaistatoiminnot, on kuitenkin kallista eikä se ole kannattavaa ilman merkittäviä julkisia panoksia. Esimerkkinä mainittakoon, että yksityisille vesiosuuskunnille on käytännössä osoittautunut mahdottomaksi selviytyä Tammisaaren eteläisen saariston vesi- ja jätevesijärjestelmän rahoituksesta ja ylläpidosta. Lisäksi valtion jäteveden käsittelylle asettamat ympäristövaatimukset kiristävät jatkuvasti.

Raaseporissa on yli 8 000 kesämökkiä, jotka sijaitsevat lähinnä saaristossa. Erityisesti kesävuosipuoliskolla tästä aiheutuu painetta kunnan peruspalveluihin, mitä voidaan myös pitää perusteluna kunnan saaristo-osien statuksen säilyttämiselle.

Uudistuksen yhtenä lähtökohtana on koko maan peruspalvelujen järjestämisen turvaaminen sekä eri oloista johtuvien erojen tasaaminen. Saaristo-olot ovat Raaseporissa erityisesti sellainen tekijä, mikä pitäisi ottaa huomioon uudessa valtionosuusjärjestelmässä.

Raaseporissa 2.4.2014

RAASEPORIN KAUPUNGINHALLITUS

Mårten Johansson
kaupunginjohtaja

Thomas Flemmich
kaupunginsihteeri

**RASEBORG
RAASEPORI**

**Till
Finansministeriet**

ÄRENDE: Finansministeriets begäran om utlåtande om förnyandet av statsandelssystemet fr.o.m. år 2015; Raseborgs stads utlåtande

Utlåtande om förnyandet av statsandelssystemet från och med år 2015

Raseborg är en tvåspråkig kommun med två centra, Ekenäs och Karis, samt en vidsträckt landbygd. Staden har en vidsträckt levande skärgård och klassas på basen av detta som kommun med skärgårdsdel.

Staden önskar på basen av förslaget framhålla följande:

Stora omstruktureringskrav kräver omställningstid

Förslaget innebär betydande utmaningar att anpassas servicen, särskilt till följd av det nya kriteriet sjuklighet och hälsa. Det innebär omfattande omläggningar av social- och hälsovården i vår region. Därför föreslår staden att övergångsperioden bör vara minst 5 år till alla delar i förslaget.

Språktillägget är viktigt

I Raseborg är 66 % av invånarna svenskspråkiga och 31 % finskspråkiga. Det innebär att all service fungerar och bör fungera fullödigt på bägge språken och medför extra kostnader. Tvåspråkighetskriteriet och dess viktning är av central betydelse för denna typ av kommuner som verkligen fungerar på två språk. Stödelementet för tvåspråkigheten i förslaget är av grundläggande betydelse och bör ingå som ett sporrande element som uppmuntrar kommunen till goda och effektiva lösningar (utan att andelarna minskar).

Det bör finnas compensation för skärgårdsdel

Raseborg klassificeras i dag som kommun med skärgårdsdel och erhåller per år ca 700 000 € som compensation för extra kostnader som de geografiska förhållandena medför. Enligt förslaget skulle kostnader förorsakade av skärgårdsförhållanden i praktiken försvinna. Det innebär att hela skärgårdslagen inte har några medel som förverkligar målsättningarna med en levande skärgård.

I Raseborg klassificeras 2 020 invånare som skärgårdsbefolkning enligt nuvarande system. Det betyder att hela 7 % av kommuninvånarna bor i skärgården. Detta

medför höjda kostnader för ordnandet av basservice, grundtrygghet, utbildning samt för infrastruktur. I skärgården finns akut behov av att utveckla bl.a. vatten- och avloppsförsörjningen och snabba dataförbindelser. Om kommunen fortsättningsvis kunde erhålla stöd i form av statsandelar för skärgården skulle också möjligheterna att utveckla dessa förbättras.

En utbyggnad av kommunaltekniken i skärgårdsdelarna är viktig även med beaktande av miljöaspekter och för att behålla livskraften i skärgården. Investeringarna i infrastruktur, både vad beträffar vatten- och avloppssystem och bredbandsfunktioner, är dock kostsamma och ger inte lönsamhet utan betydande offentliga insatser. Som exempel kan nämnas att det i praktiken har visat sig oöverkomligt för privata vattenandelslag att klara av finansieringen och upprätthållandet av vatten- och avloppssystem i Ekenäs södra skärgård. Miljökraven, som från statligt håll ställs på hanteringen av avloppsvatten, blir dock kontinuerligt strängare.

I Raseborg finns över 8 000 sommarstugor, huvudsakligen i skärgården. Speciellt under sommarhalvåret innebär detta ett ökat tryck på den kommunala basservicen, vilket även kan anföras som en motivering till bibehållen status som kommun med skärgårdsdel.

En av utgångspunkterna för reformen är att garantera ordnandet av basservice i hela landet och utjämna skillnader som beror på olika förhållanden. Skärgårdsförhållandena i Raseborg är uttryckligen en faktor som bör beaktas i det nya statsandelssystemet.

Raseborg 2.4.2014

STADSSTYRELSEN I RASEBORG

Mårten Johansson
stadsdirektör

Thomas Flemmich
stadssekreterare